

489

USTAWA

z dnia 21 czerwca 1996 r.

o urzędzie Ministra Finansów oraz o urzędach i izbach skarbowych.

Art. 1. 1. Do zadań Ministra Finansów należy inicjowanie polityki państwa w zakresie finansów publicznych i jej realizacja oraz zapewnienie koordynacji działań w sprawach gospodarowania publicznymi środkami finansowymi.

2. Minister Finansów jest właściwy w sprawach finansów publicznych, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów administracji rządowej oraz organów samorządu terytorialnego.

Art. 2. Do zakresu działania Ministra Finansów należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie i przedstawianie Radzie Ministrów:
  - a) projektów założeń systemu finansów publicznych, w tym budżetowego, podatkowego, ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
  - b) projektów systemu planowania finansowego jednostek realizujących zadania objęte budżetem państwa i budżetami gmin,
  - c) projektu ustawy budżetowej,
  - d) sprawozdań z realizacji budżetu państwa,
  - e) bilansu finansów sektora publicznego i prognozy bilansu płatniczego,
  - f) projektów ustaw i rozporządzeń Rady Ministrów dotyczących finansów publicznych,
- 2) zapewnienie realizacji dochodów i wydatków budżetu państwa oraz wykonywanie kontroli w tym zakresie,
- 3) sprawowanie ogólnego nadzoru w sprawach podatkowych i dewizowych,
- 4) realizacja polityki zaciągania długu publicznego, w tym opracowywanie polityki emisji oraz warunków emisji skarbowych papierów wartościowych przeznaczonych na rynek krajowy lub zagraniczne rynki finansowe, a także zasad organizacji rynku pierwotnego i wtórnego skarbowych papierów wartościowych oraz zasad i warunków zaciągania przez państwo kredytów i pożyczek,
- 5) prognozowanie wskaźników charakteryzujących dochody ludności i sytuację finansową przedsiębiorstw,
- 6) organizowanie poboru podatków, a w zakresie wynikającym z innych przepisów, również niepodatkowych należności budżetowych i innych świadczeń pieniężnych na rzecz Skarbu Państwa oraz udział w międzynarodowej współpracy podatkowej, w tym negocjowanie i nadzór nad realizacją międzynarodowych umów podatkowych,
- 7) ustalanie zasad ewidencji należności i zobowiązań Skarbu Państwa oraz ich obsługa i dochodzenie, w zakresie nie przypisanym innym organom,

- 8) udzielanie poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, ich ewidencja i obsługa w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
- 9) kontrola skarbowa oraz nadzór nad organami kontroli skarbowej,
- 10) współudział w opracowywaniu i koordynowaniu realizacji polityki dewizowej, kredytowej i płatniczej w obrotach z zagranicą oraz współudział w organizowaniu współpracy z zagranicą, w tym z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami finansowymi, a także opracowywanie zasad i warunków konwersji zagranicznych długów państwowych,
- 11) zapewnianie koordynacji działań dotyczących międzynarodowej współpracy w zakresie usług finansowych,
- 12) inicjowanie polityki państwa oraz realizacja zadań określonych odrębnymi przepisami wobec banków, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych,
- 13) opracowywanie zasad funkcjonowania rynku finansowego,
- 14) udział w opracowywaniu systemu regulacji nadzoru bankowego,
- 15) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe lub zakłady wzajemne,
- 16) prowadzenie Krajowej Ewidencji Podatników,
- 17) zapewnienie jednolitego stosowania prawa podatkowego przez podległe mu organy i urzędy,
- 18) wydawanie Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów i Biuletynu Skarbowego,
- 19) wykonywanie innych zadań, w tym z zakresu obronności i bezpieczeństwa państwa, określonych odrębnymi przepisami.

Art. 3. 1. Minister Finansów współdziała z innymi naczelnymi i centralnymi organami administracji rządowej w realizowaniu zadań Rady Ministrów, a w szczególności w sprawach:

- 1) polityki społeczno-gospodarczej,
- 2) opracowywania założeń i realizacji polityki państwa w zakresie kształtowania środków na wynagrodzenia,
- 3) ubezpieczeń społecznych,
- 4) polityki celnej,
- 5) kształtowania urzędowych cen i urzędowych marż handlowych,
- 6) kształtowania cen minimalnych na niektóre produkty rolne i artykuły żywnościowe oraz opłat sankcyjnych,
- 7) statystyki finansowej,
- 8) przygotowań mobilizacyjno-obronnych,

9) tworzenia systemu finansowania i kredytowania budownictwa mieszkaniowego.

2. Minister Finansów współdziała:

- 1) z Ministrem Gospodarki w ustalaniu zasad rachunkowości,
- 2) z Narodowym Bankiem Polskim w przygotowywaniu założeń polityki pieniężno-kredytowej państwa, zasad i warunków udzielania kredytów, ustalania kursów walutowych.

3. Minister Finansów ustala warunki prowadzenia rozliczeń środków zgromadzonych na rachunkach likwidacyjnych, w tym zasady stosowania kursów walut dla jednostek rozliczeniowych.

Art. 4. 1. Minister Finansów emituje skarbowe papiery wartościowe, w szczególności obligacje pożyczek państwowych i bony skarbowe przeznaczone na krajowe i zagraniczne rynki finansowe.

2. Minister Finansów określa, w drodze zarządzenia, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, a w szczególności wartości nominalne poszczególnych emisji, wysokość i sposób oprocentowania, ich terminy wykupu i płatności odsetkowych, podmioty uprawnione do nabycia, sposób ustalenia ceny emisyjnej oraz terminy przedawnienia, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Dopuszczalny stan zadłużenia Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych określają odrębne przepisy.

Art. 5. 1. Ministrowi Finansów podlegają izby skarbowe, jako organy specjalnej administracji rządowej, oraz, na podstawie odrębnych przepisów, inne organy, a w szczególności urzędy kontroli skarbowej i inspektorzy kontroli skarbowej.

2. Minister Finansów sprawuje kontrolę podległych mu organów i urzędów, o których mowa w ust. 1, w zakresie prawidłowości wykonywania zadań należących do ich zakresu działania, a także przestrzegania przez pracowników tych organów i urzędów zasad etyki zawodowej, bezstronności, obiektywizmu działania oraz ochrony słuszych interesów Skarbu Państwa, w tym także ustalania lub określania i poboru podatków i niepodatkowych należności budżetowych.

3. Urzędem skarbowym kieruje naczelnik urzędu skarbowego, a izbą skarbową — dyrektor izby skarbowej.

4. Minister Finansów powołuje i odwołuje:

- 1) dyrektora izby skarbowej,
- 2) wicedyrektora izby skarbowej oraz naczelnika urzędu skarbowego — na wniosek dyrektora izby skarbowej.

5. Dyrektor izby skarbowej powołuje i odwołuje zastępcę naczelnika urzędu skarbowego — na wniosek naczelnika urzędu skarbowego.

6. Do zakresu działania urzędów skarbowych należy:

- 1) ustalanie lub określanie i pobór podatków oraz niepodatkowych należności budżetowych, jak również innych należności, na podstawie odrębnych przepisów,

2) rejestrowanie podatników oraz przyjmowanie deklaracji podatkowych,

3) wykonywanie kontroli podatkowej,

4) podział i przekazywanie, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, dochodów budżetowych między budżetem państwa i budżetami gmin,

5) prowadzenie dochodzeń w sprawach karnych skarbowych,

6) rozstrzyganie w pierwszej instancji w sprawach karnych skarbowych,

7) wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, a także kar majątkowych, w zakresie określonym w przepisach Kodeksu karnego wykonawczego oraz ustawy karnej skarbowej,

8) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

7. Do zakresu działania izb skarbowych należy:

1) nadzór nad urzędami skarbowymi,

2) rozstrzyganie w drugiej instancji w sprawach należących w pierwszej instancji do urzędów skarbowych,

3) ustalanie i udzielanie oraz analizowanie prawidłowości wykorzystywania dotacji przedmiotowych dla podmiotów gospodarczych w zakresie określonym przez Ministra Finansów,

4) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

8. Izba skarbowa jest organem wyższego stopnia w stosunku do urzędu skarbowego.

9. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji określa, w drodze rozporządzenia, terytorialny zasięg działania oraz siedziby urzędów i izb skarbowych.

10. Minister Finansów określa, w drodze zarządzenia, organizację urzędów i izb skarbowych oraz nadaje im statuty.

11. Minister Finansów określa, w drodze zarządzenia, organizację i tryb kontroli, o której mowa w ust. 2.

Art. 6. Urzędy i izby skarbowe mają prawo żądać od podmiotów objętych kontrolą podatkową sprawozdań finansowych i innych materiałów niezbędnych do kontroli prawidłowości rozliczeń z budżetem.

Art. 7. 1. Środki finansowe w wysokości 20% dodatkowych wpływów podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych przeznacza się na usprawnienie funkcjonowania jednostek organizacyjnych resortu finansów, z wyłączeniem przedsiębiorstw, oraz na premie dla pracowników podległych Ministrowi Finansów, a w szczególności dla pracowników, którzy przyczynili się bezpośrednio do uzyskania dodatkowych wpływów.

2. Minister Finansów określa, w drodze zarządzenia, rodzaje wpływów budżetowych, które uznaje się za dodatkowe w rozumieniu ust. 1, a także sposób ich rozdyponowania oraz zasady przyznawania premii.

Art. 8. 1. Pracownikom podległym Ministrowi Finansów, wykonującym źródłową kontrolę podatkową,

przysługuje miesięczny dodatek kontrolerski do wynagrodzenia, w wysokości do 50% wynagrodzenia.

2. Minister Finansów określa, w drodze zarządzenia, zasady, wysokość i tryb przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 9. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia:

1) może określić szczegółowy zakres działania Ministra Finansów,

2) nadaje Ministerstwu Finansów statut określający w szczególności jego organizację oraz jednostki organizacyjne podporządkowane Ministrowi Finansów.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie — Przepisy wprowadzające ustawy reformujące funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*